GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 4.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

PONIEDZIAŁEK DNIA 5 LIPCA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
4.	7	27 2, 129	+13. 3	94	połudn: za. średni	Pochmurno	
	12	„ 1, 605	+16. 6	77	zachodni wicher	chmury	
	3	„ 1, 520	+18. 2	70	„ mocny	„ „	deszcz.
	9	„ 1, 493	+13. 0	89	„ średni	pogoda z chmur:	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków *d. 5 Lipca.* — Onegdy w domu roboczym, pierwszą uczyniono próbę piękney machiny parowey, roboty P. Kossowskiego fabrykanta wyrobów tego rodzaju.— Machina ta przeznaczoną jest do warzenia jadła dla zamkniętych w tym domu osób, do pralni i kąpieli. — Działanie pary tak jest silne, że w półtory minuty, zimna woda w ukrop zamienić się daje. — Przystawiona do jedney z rur miedzianych konewka wody świeżo ze studni przyniesoney, była tego dowodem. — Pierwszy raz gotowano w dniu tym potrawę na sto ludzi, składającą się z mięsa, kaszy jęczmieoney, ziemniaków, soli i pietruszki, i znaleziono ją bardzo dobrą, pożywną i smakowitą.— Całe gotowanie z wszelkiem krzątaniem się niepotrwało dwóch godzin. Machina jest tak urządzona, że na 200 osób od razu gotować może.

Dokładność jey, moc i dzielność przynosi prawdziwy zaszczyt fabrykantowi, znanemu już z wystawienia wielu podobnych machin i aparatów. Wyroby P. Kossowskiego idą w nayodleglejsze części Polski i powszechnie są chwalone.

Warszawa *d. 30 Czerwca.*— Stósownie do ogłoszonego programmatu, uroczyste złożenie serce Jana IIIgo w wystawionym na ten cel pomniku grobowym w kościele OO. Kapucynów, odbyło się na dniu 26 b. m. z przyzwoitą okazałością. Imie Jana IIIgo ocuciło w sercach wszystkich Polaków niewygasłą pamięć sławy, którą oręż Polaków okrył się za panowania tego króla bohatyra, wybawcy chrześciaństwa. Wymowne głosy JX. Prowincyała zakonu OO. Kapucynów, tudzież szanownego Prezesa Towarz: Krol: Warsz: Przyiaciół Nauk zastępującego senatora mającego przemowić przy tey okoliczności, były wiernemi tłumaczami uczuć całego narodu, który stawiając sławę Jana IIIgo obok tryumfów, któremi potężny nasz władzca świeżo okrył się w równie pięknej walce z niewiernemi, z tkliwemi uczuciami oddanemi pamięci zgasłego

króla, łączył uczucia miłości i przywiązania dla szczęśliwie panuiącego Monarchy. Celebrował Mszą S. JW. Burzyński biskup Sandomierski, a JWW. Biskupi Praźmowski, Manugiewicz, Koźmian i Dzięcielski odśpiewali *Castrum doloris*. W czasie całego nabożeństwa, dawała się słyszeć dobrana muzyka, a urządzenie katafalku ozdobionego godłami zwycięztwa Jana IIIgo, tudzież oświecenie całego kościoła, napełnionego tłumem publiczności płci oboiey, odpowiadało uroczystości.

Przybycie do tuteyszey stolicy professora S. Cjampi korrespondenta naszego we Włoszech w przedmiocie nauk literatury i sztuk pięknych, męża z ważnych poszukiwań do naszey historyi zasłużonego, autora dzieła, o którem doniesienie w pamiętniku umieiętności mca marca umieszczono, każe nam się spodziewać wkrótce pożądanego przybycia innego dzieła iego pod tytułem: Zbiór listów o rzeczach woiennych króla Jana Sobieskiego i sekretarzy jego Włochów, pisanych na polach bitew i z obozów do Papieżów, do panujących Włoskich i innych; z dołączeniem proiektu urządzenia woyska Rzeczypospolitey, przez tegoż króla na seymie 1676 czytanego, oraz spisu dzieł o czynach i osobie jego, we Włoszech za jego panowania drukowanych. — Jeden z wypadków zwykłych podróżuiącym się trafiać, stał się powodem utraty kilku exemplarzy tego dziełka, które wiózł z sobą przed nadeyściem transportu zawieraiącego znaczną liczbę takowych. Transport ten zawiera prócz tego zbiór wielu innych xiążek drukowanych we Włoszech, a tyczących się historyi polskiey, oraz rycin i rękopismów ciekawych w tymże przedmiocie. — Żałować trzeba, iż los przeciwny nie dozwala dzieła powyższego ofiarować publiczności przy okazyi poświęcenia pomnika pamięci tego wielkiego króla wystawionego.

N. Pan wyrokiem swoim z d. 31 maja postanowił, iż uroczystość orderu S. Stanisława odbywać się będzie każdego roku w d. 8 maja, jako poświęconym uczczeniu S. Stanisława biskupa, patrona korony polskiey, w stolicy królestwa w kościele parafialnym S. Krzyża; w miastach zaś woiewódzkich, w kościołach przeznaczonych do obrzędów uroczystości krajowych, gdzie na zastąpienie dotychczasowych opłat na szpitale, zbierana będzie przez Damy do tego przeznaczone, jałmużna.

KURS LISTÓW ZASTAWNYCH
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
dnia 30 czerwca 1830 r.

Za sto złotych w listach zastawnych:

Przedaią (bez kuponu) złp: 97 gr: 20
Kupuią . . . . . . — — — —

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 9 do 11. — Pszenicy od 20 do 27. — Jęczmienia od 8 i pół do 10 $\frac{1}{4}$ — Owsa od 7 $\frac{1}{3}$ do 9 i pół — Siana furę iednokonną od 10 do 17; parokonną od 21 do 23. — Słomy furę od 5 do 6 i $\frac{1}{2}$.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PARYŻ *d.* 21 *Czerwca.* — Tey nocy ministerstwo morskie odebrało doniesienia o wylądowaniu woyska naszego na brzeg algierski. Potwierdzaią one, wiadomość o szczęśliwem wysadzeniu woysk naszych na brzeg Sidi Ferruch bez znaczney straty, gdyż trzech tylko maytków dosięgnęły kule. Pierwsze dywizye pod dowództwem naczelnego wodza, odparłszy massy jazdy, opanowały stanowisko nieprzyiacielskie. Wylądowanie rozpoczęło się dnia 14 czerwca o godzinie 4 z rana; ammunicya i żywność znaydowały się już w południe na brzegu, a główny korpus zajął stanowisko daleko już za punktem, z którego nieprzyiaciel nayepierwey wyparty został.

List z Palma pod dniem 11 b. m. donosi że admirał Duperré poczynił stósowne środki do korzystania zaraz z odmiany wiatru. Rozstawione bowiem były od brzegu afrykańskiego aż do Palmy okręty do uwiadomienia zaraz przez znaki, o uspokojeniu się morza przy brzegach i dogodnym wiatrze do wylądowania. To nastąpiło i flotta odpłynęła. Niesłychaney tylko szybkości przypisać należy, iż po opuszczeniu spokoynego stanowiska w Palma, natychmiast wylądowanie na brzeg afrykański nastąpiło.

Z Algieru dowiaduiemy się, że łódź z 30 Francuzami, którzy z strony flotty czynili rozpoznawania, wiatr zapędził pod brzeg, i że wszystkim głowy poucinano. Dey trwa zresztą w uporze bronienia się ieszcze na zgorzeliskach swey stolicy.

W departamentach, w których wybory odroczone zostały, liczą w ogóle 29,8000 wyborców; ci w r. 1827 wysłali do izby ogółem 109 deputowanych, z których 75 głosowało za adressem, a 34 przeciw niemu. Z tego stosunku czynią liberalne pisma wniosek, że ministeryum nie wielką pokłada nadzieję w tych departamentach, ale w innych spodziewa się po uczuciach wyborców pomyślnieyszego wypadku.

Tulon *d.* 15 *Czerwca.* — Mówią, że Tahir-Basza bardzo jest niekontent z swego poselstwa. Wolałby zostawać na mieyscu Deja w Algierze, niż poniekąd zostawać jako więzień stanu na fregacie. Gniewa się bardzo na Anglików i obwinia ich, że go zdradzili, przyrzekając mu przeprawę do portu algierskiego. Ztem wszystkiem nie miał on zwątpić o swoim przeznaczeniu, przesłał owszem rządowi naszemu mianowanie siebie przez Sułtana dejem algierskim, z wezwaniem, aby go takim uznał i wszedł z nim w układy o pokoy. Lecz już zapóźno; głównym punktem Tahira-Baszy było wniyście do Algieru. Jako władca tego miasta, i ofiaruiący wszelkiego rodzaju wynagrodzenia i zadosyć uczynienie, byłby nasz rząd wielkiego nabawił kłopotu. Ale że dozwolił się przez blokującą eskadrę zatrzymać, zniszczył przeto polityczne zamiary, które były dość zręcznie ułożone. Ukończyło się więc poselstwo Tahir-Baszy, i nie pozostało mu, jak tylko udać się teraz do tych, którzy go tu wysłali, o przywrócenie do dawnego baszostwa, i uważać poselstwo swoje za niebyłe. — Dowiaduiemy się, że Porta tak wielkie na morzu czyni uzbrajania, iż admirał de Rigny uznał za rzecz przyzwoitą zbliżyć się do Stambułu, dla uważania dokładniey ważnych tych poruszeń.

Madryt *d.* 10 *Czerwca.* — Z Alikante donoszą pod dniem 3 Czerwca: Płynący z Algieru szwedzki okręt, który wszedł tam bez przeszkody i jak się zdaje nie był od blokującey eskadry dostrzeżony z ładunkiem drzewa, które po nader wysokiey cenie sprzedał; przywiózł tu wiadomość, że wszystkie punkta nadbrzeżne, gdzieby tylko nastąpić mogło wylądowanie, są mocno Beduinami i działami osadzone; ale że kanonierowie ci, potrzebują 6 do 8 minut czasu do nabijania i wystrzelenia z jednego działa. Kapitan szwedzki potwierdza wiadomość o rozsiekaniu 110 ludzi z rozbitych francuzkich okrętów Silene i Aventure, i że europeyskim w Algierze konsulom udało się, wyjednać ułaskawienie reszty, a mianowicie officerów, którzy zupełnie nago do Algieru przyprowadzeni zostali. Konsulowie europeyscy, którym Dey niedozwolił odpłynąć z Algieru, przenieśli się wszyscy z swoiemi domownikami i niektóremi europeyskiemi rzemieślnikami do otwarowanego na ten cel wieyskiego domu o milę od Algieru odległego, zaopatrzywszy się w znaczny zapas broni i ammunicyi, i wszelkiego rodzaju żywność, dla zabezpieczenia się przeciw nagłemu napadowi włóczęgów afrykańskich.

Londyn *d.* 20 *Czerwca.* — Dziś w niedzielę rano nadeszło kilka prywatnych listów z Windsoru, lecz nie zawieraią pomyślney wiadomości o stanie zdrowia króla. Biskup Chesterski czytuje J. K. Mci często xięgi święte.

Rio-janejro *d.* 30 *Kwietnia.* — Przybył tu z Lizbony bryg wojenny z listami od Don Miguela, i krok ten uważaią jako życzenie zbliżenia się obu braci do siebie. Rzeczony bryg przywiózł także szkatułkę z klejnotami, należącemi do zmarłego króla.

Niemcy. Brzegi menu *d.* 23 *Czerwca.* — C. K. Austryjacki poseł przy dworze Angielskim xiążę Paweł Esterhazy, i poseł tegoż monarchy przy dworze Francuzkim, hr. Appony, bawią teraz w zamku Johannisberg (*)

Ankona *d.* 12 *Czerwca.* — Od niejakiego czasu przewijają się ustawicznie gońcy między Korfu i Londynem, i w angielskiey sile morskiey na morzu środziemnem zachodzą urządzenia, które zdają się zapowiadać ważne wypadki. Anglicy nie patrzą obojętnie na wyprawę przeciw Algierowi, i rozwinięcie się przy tey okazyi potężney siły morskiey francuzkiey, może będzie dla gabinetu angielskiego powodem do zagrodzenia wzrostowi marynarki francuzkiey i korzystania z woyny przeciw Algierowi do zerwania z Francyją pokuju.

Stambuł *d.* 25 *Maja.* — Feldmarszałek hr. Dybicz wyruszył dnia 6 b. m. z główną swoją kwaterą z Burgas; pozostał tam tylko jenerał Roth z 6000 ludzi, zkąd ma także d. 20 b. m. odeiągnąć. W Bulgaryi pozostanie 20,000 ludzi aż do zapłacenia drugiego terminu kontrybucyi wojenney. Wynoszenie się Bułgarów, tak iest liczne, iż do 40,000 rodzin zgłosiło się o to. Rząd rossyyski płaci każdey codziennie po 60 parów aż do miejsc ich przeznaczenia, któremi być mają Bessarabia, Krym i Anapa. — W Galaczu i Trapezuncie wybuchnąć miało powietrze morowe i znacznie się rozszerza.

* *Wiadomo iż tam znayduie się obecnie xiążę Metternich.*

DONIESIENIE.

Proректorowie Liceów Krakowskich

Zawiadomiają prześwietną Publiczność, że z uchwały zgromadzenia nauczycielskiego tychże liceów przez JW. Rektora Uniwersytetu zatwierdzoney, popisy tegoroczne uczniow licealnych odbywać się będą w amfiteatrze Władysławsko-Nowodworskim w dniach 15, 16, 17, 19, 20 i 21 miesiąca Lipca z rana od godziny 8méy do 12téy, a po południu od 3ciéy do 7méy. W godzinach przedpołudniowyoh popisywać się będą uczniowie liceum ś. Anny, a w godzinach po południowych uczniowie liceum ś. Barbary. Dnia 15 t. m. odbędzie popis klassa szósta liceów obydwóch, zaś dnia 16 klassa pierwsza i następnie porządkiem klassy wszystkie aż do piątey włącznie postępować będą. Dnia 24 Lipca o godzinie 9téy przed południem, ogłoszone zostaną promocye uczniów do klass wyższych, oraz rozdane nagrody i pochwały, obyczajami i postępem w naukach celującym. Poczém zakończą się szkoły podziękowaniem Bogu przez odśpiewanie hymnu *Te Deum* i t. d. w kościele ś. Anny. Następnie odbywać się będą examina ścisłe uczniów klassy szóstey, dla udzielenia im świadectwa doyrzałości, (maturitatis).

(Podp.) Tomasz *Wysocki* N. N. W. W. i F. D. Proректor liceum ś. Anny.

X. Józef *Karpiński* Kanon: Kiel: Proректor liceum ś. Barbary.